

**«Maksā, cik izmet!
Jūrmalas piemērs»**

**Armands Nikolajevs
Izpilddirekcijas vadītājs
2021.gada 18.februāris**

Par LASUA

- LASUA ir sabiedriska organizācija, kas dibināta 1996. gada aprīlī;
- Asociācija šobrīd apvieno 46 biedrus;
- Kopumā apsaimnieko 93% no kopējā Latvijas tirgus apjoma;
- Mūsu biedri ir sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekotāji, kas nodrošina gan savākšanu, uzglabāšanu, pārstrādi, apglabāšanu, kā arī sniedz virkni citus komunālos pakalpojumus.

LASUA **misija** ir pārstāvēt savu biedru ekonomiskās, sociālās un profesionālās intereses, sekmējot sociāli atbildīgu atkritumu saimniecības uzņēmumu kompleksu attīstību Latvijā.

Maksā, cik izmet princips

Maksā, cik izmet jeb *piesārņotājs maksā* princips nozīmē, ka atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz atkritumu radītājs atkarībā no tā, cik daudz atkritumi tiek radīti:

- Jo vairāk atkritumu radi, jo vairāk maksā
- Princips ieviests gandrīz visā Latvijā – pārsvarā samaksu piemērojot pēc apjoma (m^3), Jūrmalā pēc svara (kg)

Pretēja pieeja «*maksā, cik izmet*» ir maksas piemērošana izmantojot **atkritumu normas**, piemēram $x m^3/gadā$ uz iedzīvotāju, vai ieviešot **atkritumu nodokli**.

PROJEKTS – atkritumu svēršana Jūrmalā

- Jūrmala – pirmā pilsēta Latvijā, kur atkritumi tiek svērti
- Samaksa par pakalpojumu – par faktiski radīto atkritumu svaru
- Pilnībā automatizēts svēršanas un uzskaites process
- Čipoti un klienta līgumam / adresei piesaistīti konteineri
- Jaunas, ar svāriem aprīkotas automašīnas
- Projekta uzsākšana 2017.gadā, svēršanas uzsākšana 2018.gada jūnijā

IZMAKSAS

Ieviešanas izmaksas:

Auto svari un lasītāji ~150`000 EUR

IT uzskaites pielāgošana ~80`000 EUR

Konteineru aprīkošana ~20`000 EUR

6 automašīnas

8000+ atkritumu konteineri

Uzturēšanas izmaksas ~ 30`000
EUR/gadā

- RFID čipu izmaksas
- Loģistikas risinājumi
- Svaru kalibrācija
- Papildus personāla izmaksas datu monitoringam/mappingam

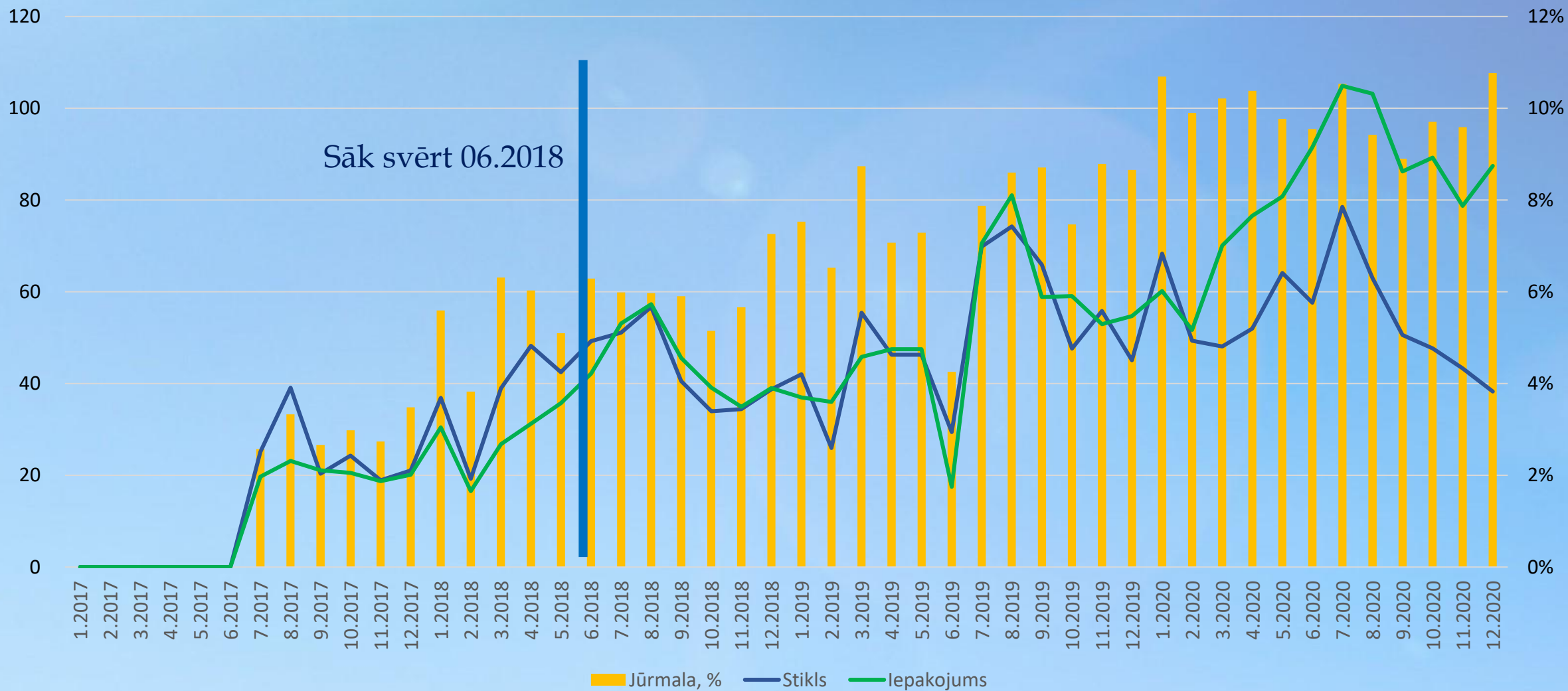
Svēršanas izmaksas ietekme
+1.89 EUR/m³, jeb ~15 EUR/t

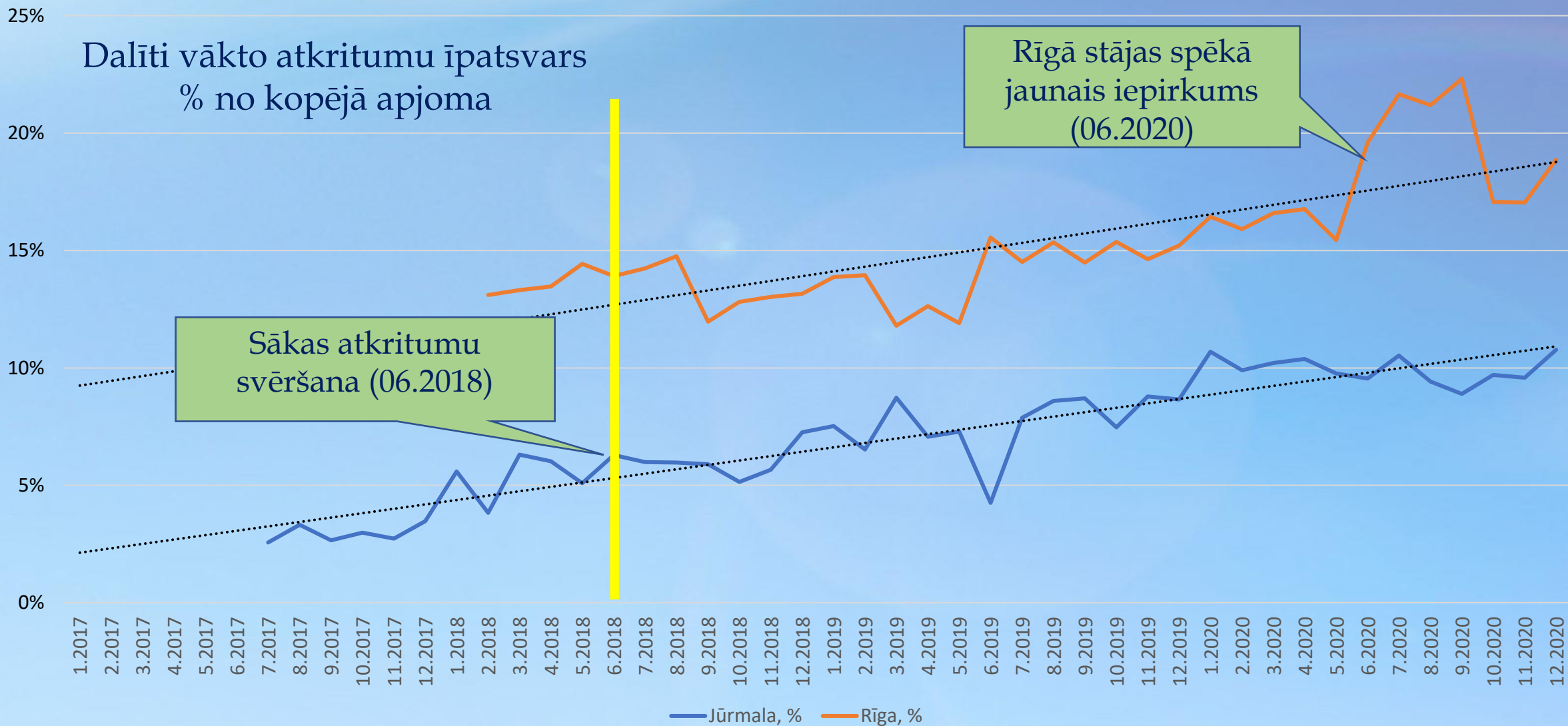
Jūrmala

ATKRITUMU APJOMS (tonnas mēnesī, % no kopējā)

SALĪDZINĀJUMS Jūrmala & Rīga

Secinājumi

- Salīdzinot dažādas pašvaldības redzams, ka **svēršanai nav ietekmes uz atkritumu šķirošanas apjomu**;
- Plūsmas izmaiņas ir vērojamas līgumu pārslēgšanas periodos, kas skaidrojams ar **intensīvo komunikāciju ar sabiedrību** šajā periodā;
- Ieviešanas un **uzturēšanas izmaksas ir ievērojamas** (nesamērīgas), kas sastāda papildus 1.89 eur/m³;

Sabiedrības šķirošanas paradumu maiņa ir tieši saistīta ar:

- Informēšanas un izglītošanas pasākumiem, kā rezultātā palielinās šķirotāju īpatsvars ne tikai Jūrmalā, bet visā reģionā (lineāra progresija salīdzinot Jūrmalas datus ar Rīgu).
- Sabiedrības informēšanas rezultātā pieaug pieprasījums pēc šķirošanas konteineriem
- **DRN (maksas) pieaugums viennozīmīgi veicina atkritumu šķirošanu!**

*Paradumu maiņa?
Burkāns?
Pātaga?*

Administratīvā reforma un esošie līgumi

Paldies!

